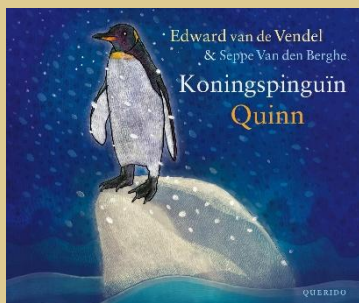




Koningspinguïn Quinn

Auteur: Edward van de Vendel
Illustrator: Seppe Van den Berghe
Uitgever: Querido
Jaar van uitgave: 2025

Over de makers

Edward van de Vendel is een Nederlandse schrijver en vertaler van kinder- en jeugdboeken. Hij is van opleiding leerkracht in het basisonderwijs. Hij schreef al meer dan honderd boeken, waaronder verhalen, gedichten en prentenboeken. Voor zijn werk kreeg hij vele belangrijke prijzen, zoals de Gouden Griffel, de Woutertje Pieterse Prijs en de Theo Thijssen-prijs.

Seppe Van den Berghe is een Belgische illustrator en grafisch ontwerper. Hij maakt kleurrijke tekeningen voor kinder- en jeugdboeken. Voor zijn werk kreeg hij verschillende prijzen en werden enkele van zijn boeken opgenomen in de internationale White Ravens-selectie.

Dit boek is onderdeel van de reeks van de Natural Hero Foundation, een organisatie die kinderen wil laten kennismaken met de natuur én met de rijkdom van diversiteit vertrekkend vanuit het idee dat verschillen tussen mensen en dieren heel gewoon zijn.

Korte inhoud

Quinn wil naar Pip toe. Maar waar is Pip? Hoe vind je een andere pinguïn tussen duizenden andere pinguïns? Kijk je naar de ogen, naar de snabels, naar de oren? Nee, Pip en Quinn hebben kreetjes die alleen bij hen horen. Als Quinn Pip uiteindelijk terugvindt, is Quinn extra blij, want Pip heeft een ei.

Hoewel de koningspinguïns er allemaal hetzelfde uitzien, heeft elke pinguïn een uniek stemgeluid. Pinguïnparen leren elkaars geluid kennen en raken zo met elkaar verbonden.

Bijna een derde van de paren bestaat uit twee mannetjes of twee vrouwtjes. Met dit prentenboek op rijm kan je naast de focus op het leven van de pinguïns ook thema's verkennen als identiteit en diversiteit, liefde en verbondenheid. De rijke taal en sfeervolle illustraties maken dit een boek om te lezen en herlezen.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.



De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN



Materiaal

- videobeeld met geluid van de koningspinguïns, bv. <https://www.youtube.com/watch?v=cuPHoGAeTXk>
- een lintmeter
- uitvergroete prenten van de twee eerste pagina's van het boek
- eventueel non-fictieboek over pinguïns, zoals *Het ijskoude zoekboek van pinguïn Pip*

Voorkennis activeren

Start de voorleesactiviteit met een korte video waarin je het geluid hoort en de bewegingen ziet van de koningspinguïn. Koppel hieraan een gesprek over de koningspinguïn. Gebruik eventueel een non-fictieboek over pinguïns om extra beelden te tonen, bijvoorbeeld *Het ijskoude zoekboek van pinguïn Pip*.

Mogelijke vragen:

- Welk dier zie je? Wie kent dit dier?
- Hoe ziet de pinguïn eruit? Wat valt je op?
- Heeft iemand al eens een pinguïn gezien?
- Waar wonen pinguïns volgens jullie?
- Kunnen pinguïns vliegen, denk je? Waarom wel/niet?
- Hoe bewegen pinguïns zich? Kan je dat eens tonen?
- Hebben pinguïns het warm of koud, denk je?
- Welk geluid maken de pinguïns? Kan je dat eens nadoen?

Vul de reacties van de kleuters aan en vertel nadien meer over de koningspinguïn.

- De koningspinguïn is een grote pinguïn die wel **één meter groot** kan worden. Hij is de op één na grootste pinguïnsoort ter wereld, na de keizerspinguïn. Toon met een lintmeter hoe groot een meter is en laat enkele kleuters hiernaast staan. Je kan ook een meter op de grond tekenen en de kleuters ernaast laten liggen op de grond. De kleuters zijn dus bijna even groot als de koningspinguïn.
- Koningspinguïns leven op heel **koude eilanden** dicht bij de zee rond Antarctica, het zuidelijke topje van de wereld. Ze leven samen in grote groepen. Pinguïns

gaan vaak dicht tegen elkaar staan in groep. Zo beschermen ze elkaar tegen de koude wind.

- Koningspinguïns **lijken heel erg op elkaar**. Ze hebben een zwarte rug, een witte buik en gele en oranje vlekken aan de kop en hals. Ze hebben veel veren en een dikke laag vet onder hun huid. Die werkt als een warme jas.
- Koningspinguïns kunnen niet vliegen, maar ze zijn wel heel goede zwemmers in de zee. Met hun vleugels **bewegen ze zich snel** door het water om vis en kleine zeedieren te vangen. Koningspinguïns schuiven soms op hun buik over de grond. Ze kunnen heel diep duiken om voedsel te zoeken.
- Pinguïns komen uit een groot **ei**. Mama- en papapinguïns zorgen samen voor hun ei en hun jong. Ze houden het ei warm op hun voeten.
- Pinguïns **roepen** of toeteren. Elke pinguïn heeft een eigen geluid, zodat ze elkaar kunnen terugvinden tussen duizenden andere pinguïns.

Boek verkennen

- Toon de kaft en laat de kleuters vertellen over de pinguïn en hun (nieuwe) kennis over de pinguïn herhalen. Je kan ook de middelste prent van het boek tonen zonder tekst waarbij je veel pinguïns ziet.
- Bekijk vervolgens de twee eerste prenten van het boek zonder het boek voor te lezen. Laat de kleuters spontaan vertellen wat ze zien en stimuleer het gebruik van specifieke woordenschat: de pinguïn, het ijs, de groep, koud, glijden, zwemmen...
- Benadruk het verschil tussen de eerste prenten (de grote groep pinguïns die dicht bij elkaar staan) en de tweede prenten waarbij één pinguïn alleen zwemt en helemaal alleen is in het grote ijs.

Leesvragen

Ondersteun de kleuters om enkele leesvragen te bedenken. Wat willen ze graag te weten komen? Bijvoorbeeld:

- Waarom is de pinguïn alleen?
- Hoe zou de pinguïn zich voelen?
- Hoe zou de pinguïn een vriendje kunnen vinden?

Schrijf of teken de leesvragen op het bord of op een groot blad.

2

TIJDENS HET LEZEN

Lees de tekst voor van bij de start (ook de pagina's die net al besproken werden). Zorg ervoor dat alle kinderen het boek goed kunnen zien. Laat de kleuters telkens de afbeeldingen zien en geef hun tijd en ruimte om spontaan te reageren, voordat je de tekst voorleest. Stel indien nodig enkele bijkomende vragen om het gesprek op gang te

brengen of gaande te houden. Besteed waar nodig aandacht aan uitdagende woordenschat.

Voorbeeldvragen:

Alle pinguïns staan samen bij de baai. De zee maakt lawaai en de wind maakt lawaai.

- Hoe zou dat klinken? Wie kan het geluid van de zee, de wind, een pinguïn nadoen?
- Hoe zou jij het vinden om tussen duizend pinguïns te wonen?
- Weet jij wat een baai is?

Quinn heeft lang gezwoommen en klimt de ijskoude kant op.

- Wat betekent ijskoud?
- Waar is iedereen nu?
- Hoe denk je dat Quinn zich voelt?
- Ben jij al eens iemand kwijtgeraakt? Wat deed je toen?

Quinn wil naar Pip. Pip is daar, heel ver, bij de anderen. Maar waar precies?

- Hoe zou Quinn Pip terug kunnen vinden?

Quinn wil Pip graag weer zien! Kijk je naar snavels misschien?

- Kan Quinn Pip terugvinden door goed te kijken? Zou Quinn Pip terugvinden aan zijn kleur? Waarom wel/niet?
- Waarom is het zo moeilijk om Pip terug te vinden? Wat zou Quinn wel kunnen doen?

Quinn zoekt met haar oren. Pip en zij hebben kreetjes die alleen bij hen horen.

- Zou jij de stem van je mama, je papa, je broer/zus, je beste vriend herkennen?
- Heb jij een geluid of woord dat je alleen gebruikt met mama/papa/vriend/je knuffel...?
- Zijn er liedjes die je alleen met bepaalde mensen of vriendjes zingt?

Links klinkt het Wramma. En Kroewie...

— Laat de kleuters de pinguïngeluiden herhalen.

— Organiseer een kort bewegingstussendoortje waarbij ze ook even als een pinguïn kunnen bewegen terwijl ze pinguïngeluidjes maken. Laat hen variëren met stille, luide, lage, hoge geluiden...

— Laat hen tot slot zelf een pinguïngeluid bedenken dat bij hen past.

Quinn hoort plotseling *Pliewap!* boven iedereen uit.

- Hoe zou Quinn zich voelen?
- Wat moet Quinn nu doen?

Quinn is pliewappend blij, want Pip heeft een pliewappend ei.

- Waarom is Quinn blij?
- Waarom is het ei zo belangrijk?

3

NA HET LEZEN

Terugblik op de leesdoelen

Neem het bord/blad met de geschreven/getekende leesdoelen er opnieuw bij.

- Waarom was de pinguïn plots alleen?
- Hoe voelde Quinn zich toen ze alleen was?

→ Hoe heeft Quinn Pip teruggevonden?

Evaluatie

Bespreek met de kleuters de inhoud en de vorm van het verhaal.

- Wat vind je mooi aan het verhaal?
- Zou dit verhaal ook in het echt kunnen gebeuren? Waarom wel/niet?
- Wat was het probleem in dit verhaal?
- Wat was de oplossing?
- Wat heb je geleerd in het verhaal?

Blik terug op de vorm van het verhaal en besteed extra aandacht aan de rijmwoorden in de tekst. Blader opnieuw door het boek en lees de rijmwoorden voor: baai- lawaai, gezwommen – geklommen, daar-waar, zien – misschien, oren-horen, geluid – uit, blij – ei. Kennen de kleuters nog woorden die rijmen.

- Zijn er nog woorden die rijmen op ei?
- Zijn er nog woorden die rijmen op daar?
- ...

Praten over identiteit en diversiteit

- Wat zou er gebeuren als alle pinguïns hetzelfde geluid maken?
- Denk aan één vriend of iemand van je familie? Hoe herken jij die persoon?
- Hoe herkennen anderen jou? Wat maakt jou bijzonder?
- Wat zou er gebeuren als alle mensen op elkaar zouden lijken? Wat als iedereen er hetzelfde zou uitzien?
- Wil je soms graag op iemand anders lijken? Waarom?

Creatieve expressie – beeld

Persoonlijke pinguïn



Materiaal

- knutsel- of tekenmateriaal
- kleurplaat van een pinguïn

Laat de kinderen een eigen pinguïn knutselen. Geef bijvoorbeeld elke kleuter een kleurplaat van een pinguïn. Laat hen die zelf vormgeven. Alle pinguïns zien er hetzelfde uit, maar toch is elke pinguïn uniek. Kies hierbij voor een bepaalde techniek om de gelijkenissen bij de vormgeving van de pinguïns te stimuleren. Denk aan vingerverven in bepaalde kleuren, stempelen of scheuren en plakken met gekleurd papier (wit, zwart, geel, oranje) of collage techniek. Bespreek nadien de gelijkenissen en verschillen tussen de pinguïns.

- Hoe heet jouw pinguïn?
- Wat maakt jouw pinguïn bijzonder?
- Wat kan jouw pinguïn goed?

Pinguïndecor



Materiaal

- scharen
- grote rol (of groot vel) papier

In een volgende fase kan je alle pinguïns uitknippen en samenbrengen in één grote groep pinguïns, bijvoorbeeld op een grote rol papier.

- Kan je jouw pinguïn makkelijk terugvinden? Waarom wel/niet?
- Hoe kan je jouw pinguïn herkennen?

Creatieve expressie – muziek

Dierengeluidenorkest

Start met een pinguïnorkest waarbij alle kleuters in een kring staan. Eén iemand is de koningspinguïn die het geluid kiest. De andere kleuters doen het geluid na. Nadien wordt iemand anders de koning.

- Kunnen we dierengeluiden maken?
- Kunnen we pinguïngeluiden maken?
- Kunnen we ook het geluid maken van de zee, de wind, de regen...?

Vind je pinguïn

Laat de kleuters vervolgens door de ruimte stappen als pinguïns en experimenteren met klanken en geluiden.

- Varieer in hoogte/laagte, luid en stil roepen, lange en korte klanken...
- Hoe klinkt een blijde, verdrietige, boze... pinguïn? Als dit moeilijk is, kan je zelf enkele geluiden voordoen die de kleuters kunnen nabootsen.
- Laat de kinderen vervolgens geluid en beweging combineren: trage geluiden en trage stappen, snelle geluiden en snelle stappen...
- Maak vervolgens duo's van de kleuters en laat hen samen een geluid bedenken dat bij hen past. Geef hun even de tijd om dat geluid te oefenen. Verdeel de duo's vervolgens in twee groepen. De ene helft wordt geblinddoekt. De andere helft staat verspreid in de ruimte. De pinguïns die stilstaan 'roepen' hun vriendje met hun eigen bijzondere geluid. Kunnen de pinguïns elkaar terugvinden? Je kan deze activiteit ook opbouwen door niet alle duo's tegelijkertijd te laten zoeken, maar de activiteit bijvoorbeeld te beperken tot vijf duo's en dit een paar keer te herhalen. Zo kunnen de kleuters die niet aan de beurt zijn ook meekijken wat er gebeurt.

- Kan je jouw pinguïn makkelijk terugvinden? Waarom wel/niet?
- Hoe kan je jouw pinguïn herkennen?

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

Over pinguïns

- Alle pinguïns op een kluitje / Ross Montgomery, Sarah Warburton (ill.), Jacques Vriens (vert.) en Thérèse Vriens (vert.) (Volt, 2022)
<https://www.boekenzoeker.be/alle-pinguins-op-een-kluitje>
- Het ijskoude zoekboek van pinguïn Pip / Bente Pompen (Clavis, 2024)
<https://www.boekenzoeker.be/het-ijskoude-zoekboek-van-pinguin-pip>
- Het lied van de blauwe pinguïn / Petr Horáček en Jesse Goossens (vert.) (Lemniscaat, 2015)
<https://www.boekenzoeker.be/het-lied-van-de-blauwe-pinguin>

Over diversiteit

- Alles over diversiteit / Felicity Brooks en Mar Ferrero (ill.) (Standaard Uitgeverij, 2021)
<https://www.boekenzoeker.be/alles-over-diversiteit>
- Ik ben Pippi niet! / Yvonne Jagtenberg (Gottmer, 2021)
<https://www.boekenzoeker.be/ik-ben-pippi-niet>
- Diversjes / Ine De Volder en Nelleke Verhoeff (ill.) (Clavis, 2024)
<https://www.boekenzoeker.be/diversjes>
- Juf, wat voor haar heb je? / Kamalia Talhaoui en Natascha Stenvert (ill.) (Leopold, 2023)
<https://www.boekenzoeker.be/juf-wat-voor-haar-heb-je>

Over geluiden

- Mijn fijne geluidenboekje / Edward Van de Vendel en Mattias De Leeuw (ill.) (De Eenhoorn, 2013)
<https://www.boekenzoeker.be/mijn-fijne-geluidenboekje>

Andere boeken van Edward van de Vendel vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Edward%20Van%20de%20Vendel>.

Enkele vertalingen door Edward Van de Vendel die passen bij dit thema:

- Mijn schaduw is blauw / Scott Stuart en Edward Van de Vendel (vert.) (Pelckmans, 2025)
<https://www.boekenzoeker.be/mijn-schaduw-blauw>
- Hoe fladdert de vogel? / Katarina Kieri, Stina Wirsén (ill.) en Edward Van de Vendel (vert.) (Blauw Gras, 2026)
<https://www.boekenzoeker.be/hoe-fladdert-de-vogel>

Andere boeken van Seppe Van den Berghe vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Seppe%20Van%20den%20Berghe>.

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de makers':

- <https://www.edwardvande Vendel.nl/>
- <https://www.seppevandenberghe.com/#/>

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

Minimumdoelen Taal

- Lezen: De kleuters kunnen de betekenis van eenvoudige visuele boodschappen begrijpen (1.1.5).
- Lezen: De kleuters kunnen expliciete informatie over de situatie, de gevoelens, de personages en perspectiefname uit voorgelezen teksten halen (1.1.6)
- Literatuur: De kleuters kunnen in eigen woorden de kern van een prentenboek navertellen met ondersteuning van beelden of symbolen (1.5.4)

-

Minimumdoelen Muzische vorming

- Beeld: De kleuters kennen de volgende begrippen: rood, geel, blauw, wit, grijs, zwart, groen, bruin, oranje, paars, licht, donker, rond, recht, gebogen, dik, dun, groot, klein, zacht, hard, ruw, glad, het patroon, de kunstenaar, de schilder, het schilderij (6.3.1).
- Muziek: De kleuters kennen de volgende begrippen: kort, lang, hoog, laag, snel, langzaam, hard, zacht, klank, toon, de zanger(es), de muzikant, het instrument (6.2.1).